

Styrk beredskapen i lokalsamfunnet mot ungdomskriminalitet

Siden 2016 har ungdomskriminaliteten økt i Norge – ikke bare i de store byene, men over hele landet. Samtidig har verdenssituasjonen, koronapandemien og en presset kommuneøkonomi svekket det forebyggende arbeidet. Etter pandemien meldte både kommuner og frivillige organisasjoner at det ble vanskeligere å rekruttere frivillige. Flere hjelpeorganisasjoner har også flyttet fokus mot internasjonale formål. Svak kommuneøkonomi gjør det krevende å opprettholde stabile ungdomstiltak, og i flere distriktskommuner har dette ført til at hele tjenester med få ansatte innen forebygging har blitt lagt ned.

I Danmark har de hatt suksess med boligsosiale helhetsplaner i belastede bydeler, der forebyggende og oppsøkende enheter er til stede i hverdagen. Tiltakene retter seg mot bolig, medborgerskap, fritidstilbud og sysselsetting, og oppleves som lavterskel fordi de skjer direkte i lokalmiljøet. Sammenlignet med Groruddalssatsingen er dette en mer direkte form for forebyggende arbeid, med fokus på konkrete nabolag. Forskning – blant annet fra VIVE og Aarhus Universitet – viser at slike tiltak fanger opp flere ungdommer med høy risiko for kriminalitet. Samtidig er taushetsplikten mellom samarbeidsaktørene mer likt regulert. Kombinert med en kontrollert innvandringspolitikk og målrettet integreringspolitikk trekkes disse faktorene frem som noen av hovedgrunnene til at ungdomskriminaliteten er lavere i Danmark.

Senterungdommen mener at Norge må ta grep for å styrke det lokale forebyggingsarbeidet, og foreslår at:

- frivillige som deltar i natteravnordningen gis skattelette.
- næringsliv som støtter lokale forebyggende og oppsøkende tiltak mot ungdom gjennom frivillige organisasjoner eller kommunen, gis skattelette. Skatteletten skal være størst i områder med høy ungdomskriminalitet, lite næringsliv og i distriktskommuner med sentralitet 5 og 6.
- midler knyttet til radikaliserings og integrering i større grad brukes på praktiske lavterskeltiltak i kommuner og lokale frivillige organisasjoner.
- det opprettes samarbeidsforum for de som driver oppsøkende og forebyggende ungdomsarbeid i distriktskommuner og mindre byer.
- Norge skal innføre lignende praksis for informasjonsdeling etter dansk modell, slik at politi, skole, helse og sosialpersonell og ungdomsarbeidere kan dele nødvendige opplysninger i forebyggende arbeid uten å bryte taushetsplikten.
- SLT-arbeidet styrkes gjennom direkte tilstedeværelse i skole og boligområder, slik modellen i Danmark viser, og ikke bare på overordnet kommunalt nivå.
- i belastede bydeler i Norge gjennomføres prøveprosjekter med boligsosiale helhetsplaner, inspirert av erfaringer fra Danmark.
- politiets forebyggende enheter styrkes for å følge opp ungdom og lokalsamfunn tett.

